

mgr inż. Tomasz Żuchowski¹⁾

Wyroby budowlane dziś i jutro

DOI: 10.15199/33.2015.08.23

1 lipca 2013 r. weszło w życie **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę 89/106/EWG (Construction Products Regulation – CPR)**. Przepisy w nim zawarte regulują zasady znakowania znakiem CE (system europejski) wyrobów objętych normami zharmonizowanymi lub na które wydano Europejską Ocenę Techniczną. Rozporządzenie to nadaje obligatoryjny charakter oznakowaniu CE w przypadku, gdy istnieje norma zharmonizowana wyrobu, tzn. gdy wyrób objęty jest zharmonizowaną specyfikacją techniczną (normą zharmonizowaną lub europejską oceną techniczną). Producent deklaruje wówczas właściwości użytkowe wyrobu przy wprowadzaniu go do obrotu i umieszcza na nim oznakowanie CE.

Rozporządzenie CPR wprowadziło kilka kluczowych zmian systemowych, których wynikiem była potrzeba dokonania zmian przez państwa członkowskie w dokumentach prawa krajowego w celu zachowania spójności z przepisami europejskimi, czyli rozporządzenia nr 305/2011. W związku z tym ustawa z 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności dokonała niezbędnych modyfikacji systemowych w postaci:

- określenia zasad wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku krajowym wyrobów budowlanych objętych systemem europejskim zgodnie z CPR (dostosowanie terminologii i nazewnictwa, określenie zasad wyznaczenia Jednostek Oceny Technicznej – JOT, wprowadzenie deklaracji właściwości użytkowych);
- określenia właściwości organów w zakresie wykonywania zadań administracyjnych i ich obowiązków wynikających z rozporządzenia CPR;
- wyznaczenia punktu kontaktowego ds. wyrobów budowlanych – punkt prowadzony w GUNB;
- dostosowania przepisów ustawy o systemie oceny zgodności do rozporządzenia CPR (nazewnictwo i terminologia).

Wyrób budowlany nieobjęty normą zharmonizowaną może być wprowadzony do obrotu, jeżeli został oznakowany znakiem budowlanym. W art. 8 ustawy o wyrobach budowlanych podano, że oznakowanie wyrobu budowlanego znakiem budowlanym jest dopuszczalne, jeżeli producent, mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego upoważniony przedstawiciel, dokonał oceny zgodności i wydał, na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację zgodności z Polską Normą wyrobu albo aprobatą techniczną.

Szczegółowe zasady deklarowania zgodności zawierają przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 11 sierpnia 2004 r., w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz.U. 2006, nr 245, poz. 1782).

¹⁾ e-mail: tzechowski@poczta.fm

Poza tym należy pamiętać, że niezależnie od dokonanej oceny zgodności wyroby budowlane mające kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, przed wprowadzeniem do obrotu powinny uzyskać atest PZH, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 29 marca 2007 r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2010, nr 72, poz. 466).

Zgodnie z art. 5 ustawy o wyrobach budowlanych wyrób budowlany nieobjęty zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi (normami zharmonizowanymi i europejskimi dokumentami oceny):

- może być wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku krajowym, jeżeli został oznakowany znakiem budowlanym;

lub

- w ramach zasady wzajemnego uznawania, tzn. jeżeli został legalnie wprowadzony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej (zgodnie z prawodawstwem krajowym danego państwa UE), a jego właściwości użytkowe umożliwiają spełnienie wymagań podstawowych przez obiekty budowlane zaprojektowane i budowane w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej. Tzn., np. drzwi przeciwpożarowe wprowadzone do obrotu na terenie Niemiec, mogą zostać wbudowane w obiekt w Polsce na podstawie wzajemnego uznawania, jeśli spełniają wymagania dotyczące odporności pożarowej, np. EI 30, zawarte w polskich warunkach technicznych.

Z przedstawionych informacji wynika, że:

- przepisy rozporządzenia nr 305, obowiązujące od 1 lipca 2013 r., stosuje się wprost we wszystkich państwach członkowskich i nie wymagają żadnych zmian w systemie krajowych aktów prawnych. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o wyrobach budowlanych wyrób budowlany objęty normą zharmonizowaną albo zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, może być wprowadzony do obrotu wyłącznie zgodnie z rozporządzeniem nr 305/2011;

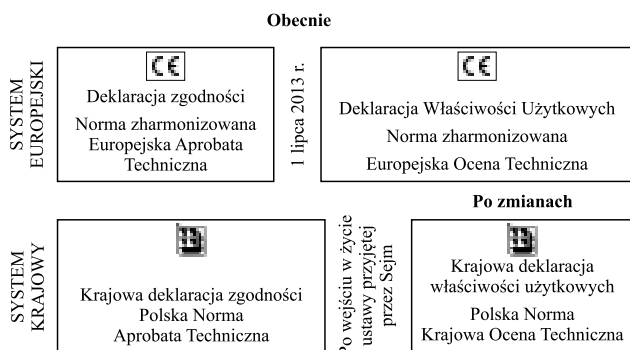
- zgodnie z art. 4 i 6 rozporządzenia nr 305 każdy producent wyrobu budowlanego objętego normą zharmonizowaną albo wyrobu budowlanego zgodnego z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, zobowiązany jest przed jego wprowadzeniem na rynek do sporządzenia deklaracji właściwości użytkowych oraz oznakowania znakiem CE stosownie do art. 8 i 9 przedmiotowego rozporządzenia;

- wraz z wyrobem budowlanym udostępnionym na rynku krajowym należy przekazać informacje o jego właściwościach użytkowych oznaczonych zgodnie z przepisami państwa, w którym wyrób został wprowadzony do obrotu, instrukcje stosowania i obsługi oraz informacje dotyczące zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, jakie dany wyrób stwarza podczas stosowania i użytkowania;

- z każdym wyrobem budowlanym udostępnianym na rynku z oznakowaniem CE dostarczana jest kopia deklaracji właściwości użytkowych na zasadach określonych w art. 7 tego rozporządzenia i taki dokument powinien otrzymać kierownik bu-

dowy od dostawcy wyrobu budowlanego, a kupujący od sprzedawcy, dystrybutora/importera.

15 maja 2015 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz *ustawy – Prawo budowlane*, która ustanowiła zasady wprowadzania wyrobów budowlanych na rynek krajowy (**nieobjętych przepisami rozporządzenia 305/2011**) podobne do regulacji zawartych w CPR oraz ujednoliciła obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie wyrobów budowlanych oznakowanych znakiem budowlanym, podobnie jak w przypadku wyrobów oznakowanych CE (rysunek).

Obecnie obowiązujące zasady w systemie europejskim i krajowym oraz zasady po wprowadzeniu procedowanych zmian w Sejmie

Zmiany w systemie krajowym, wynikające ze znowelizowanej ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych i ustawy – *Prawo budowlane* polegają na wprowadzeniu:

- 1) krajowej deklaracji właściwości użytkowych (odpowiednik deklaracji właściwości użytkowych, o której mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia CPR);
- 2) krajowej oceny technicznej (odpowiednik europejskiej oceny technicznej) wydawanej przez krajowe Jednostki Oceny Technicznej;
- 3) systemu oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych (odpowiednik systemów

europejskich określonych w zał. V do rozporządzenia nr 305/2011); delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego systemu oceny wyrobów budowlanych;

4) analogicznych jak w rozporządzeniu 305/2011 obowiązków w zakresie wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku krajowym wyrobów budowlanych ze znakiem budowlanym w odniesieniu do: producentów wyrobów budowlanych, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów oraz sprzedawców;

5) rozszerzenia uprawnień Głównego Inspektora dotyczących koordynacji działań wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego i Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego;

6) publikacji wyników badań kontrolnych wyrobów budowlanych w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego;

7) zróżnicowanych sankcji karnych w zależności od stopnia zagrożenia wywołanego naruszeniem przepisów ustawy (możliwość nakładania mandatów);

8) możliwości nieodpłatnego pobierania do badań próbek wyrobów budowlanych u sprzedawcy, a także próbek wyrobów składowanych na placach budowy, jeżeli powstająca tam inwestycja jest na sprzedaż, czyli w ramach prowadzonej przez inwestora działalności gospodarczej, jak również obiektów budowlanych powstających z pieniędzy publicznych.

Literatura

- [1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę 89/106/EWG (*Construction Products Regulation – CPR*).
- [2] Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. 2014 poz. 883) i rozporządzenia wykonawcze do ustawy.
- [3] Ustawa z 7 lipca 1994 r., Prawo budowlane – tekst jednolity.
- [4] Ustawa o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz *ustawy – Prawo budowlane* (druk sejmowy 2493) uchwalona na pos. nr 92, 15-05-2015.

Przyjęto do druku: 08.04.2015 r.

Konferencja Ogólnopolska – Młodzi dla Techniki 2015

5 – 6 listopada 2015 r. w Politechnice Warszawskiej Filia w Płocku odbędzie się II Ogólnopolska Konferencja Młodzi dla Techniki zorganizowana przez Wydział Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku pod patronatem medialnym m.in. miesięcznika „Materiały Budowlane”.

Celem konferencji jest prezentacja dorobku naukowego doktorantów, studentów i młodych pracowników naukowych oraz szeroko rozumiana promocja osiągnięć i działalności naukowej młodych badaczy, działających w obszarze inżynierii lądowej, inżynierii środowiska, inżynierii mechanicznej, chemicznej i petrochemicznej oraz geodezji i technologii geoinformacyjnej. Konferencja dedykowana jest zarówno doświadczonym, jak i początkującym młodym badaczom, rozpoczynającym karierę naukową. Założeniem organizatorów jest stworzenie forum do wymiany doświadczeń, poglądów

oraz integracja środowiska zainteresowanego współczesnymi problemami techniki.

Tematyka konferencji **Młodzi dla Techniki 2015**: konstrukcje budowlane i inżynierskie; technologia i organizacja budowy; mechanika budowli; geodezja i technologia geoinformacyjna; fizyka budowli; ciepłownictwo, ogrzewnictwo, wentylacja, gazownictwo; inżynieria wodna i sanitarna; technologia i inżynieria chemiczna oraz petrochemiczna; inżynieria mechaniczna i materiałowa; urządzenia i systemy mechaniczne, budowa maszyn; ochrona środowiska; konwencjonalne i alternatywne źródła energii.

Konferencja **Młodzi dla Techniki 2015** stanowi integralną część obchodów **100-lecia Odnowienia Tradycji Politechniki Warszawskiej**.

Więcej informacji na: www.mdt2015.pw.plock.pl lub www.materiałybudowlane.info.pl.